Dosarul nr. 2-17636/25
2-25114766-12-2-12082025-1

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

03 aprilie 2026 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Octavian Dvornic
Grefier Caraman Adriana

a examinat în sediul instanţei de judecată, în şedinţa de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rodideal Gheorghe împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală privind constatarea încălcării dreptului, repararea prejudiciului, încasarea cheltuielilor de judecată-

a constatat

Argumentele participanților la proces

La 8 august 2025 Rodideal Gheorghe a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, solicitând :

1. Constatarea faptului încălcării art.4 § 1 din Protocolul 7 a Convenția Europeană a Drepturilor Omului exprimată prin încălcarea dreptului de a nu fi judecat și pedepsit de două ori.
2. Constatarea faptului încălcării art.2 §2 din Protocolul 4 a Convenția Europeană a Drepturilor Omului exprimată prin încălcarea dreptului la libera circulație.
3. Constatarea faptului tragerii ilegale la răspundere penală a lui Rodideal Gheorghe.
4. încasarea de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Rodideal Gheorghe 450 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat.
5. încasarea de le bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției ai RM în beneficiul lui Rodideal Gheorghe 3000 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat.
6. încasarea de le bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Rodideal Gheorghe 10 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

În susținerea acțiunii a menționat faptul că la data de 05.12.2022, de către Serviciul de Urmărire Penală al Secției Coordonare Activități de Urmărire Penală a Direcției de Poliție mun. Chișinău, conform elementelor infracțiunilor prevăzute de art.312 alin.(1) Cod Penal a fost pornită urmărirea penală în cauza nr. 2022890290.

Prin Ordonanța ofițerului Victor Lungu din 06.12.2022, Rodideal Gheorghe a fost recunoscut în calitate de bănuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin.(1) Cod Penal.

Prin Ordonanța procurorului Alexandr Cornea, din 28.12.2022, Rodideal Gheorghe a fost pus sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art.312 alin.(2) lit. a) Cod Penal.

La 27.12.2022, prin Ordonanța procurorului Alexandr Cornea, în privința lui Rodideal Gheorghe a fost aplicată măsura preventivă.

La 13.12.2023 prin Ordonanța procurorului Alexandr Cornea, a fost dispusă scoaterea de sub urmărire penală a lui Rodideal Gheorghe din motivul lipsei în acțiunile acestuia a elementelor infracțiunii prevăzute de art.312 alin.(2) lit.a) Cod penal.

Tot în data de 13.12.2023, prin Ordonanța procurorului Alexandr Cornea, deși deja era adoptată o hotărâre de scoatere de sub urmărire penală, din motivul că acțiunile nu întrunesc elementele infracțiunii, Rodideal Gheorghe a fost pus din nou pe aceleași fapte sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de 312 alin.(1) Cod Penal RM.

La data de 13.12.2022, prin Ordonanța procurorului Alexandr Cornea, în privința lui Rodideal Gheorghe a fost aplicată o nouă măsura preventivă și după aceste acțiuni, procurorul remițând cauza penală în privința lui Rodideal Gheorghe în instanța de judecată pentru examinare în fond.

În cerere se mai indică faptul că prin sentința judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 22.04.2024, procesul penal în care Rodideal Gheorghe este acuzat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.312 alin (1) CP, se încetează, în legătură cu faptul că există o hotărâre a organului de urmărire penală de scoatere a persoanei de sub urmărire penală asupra aceleași persoane și pentru aceeași fapte.

Prin decizia Curții de Apel Centru din 29.07.2025, s-a respins ca nefondate apelurile declarate de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Principal, Comea Alexandr și avocatul Ipatii Denis în interesele lui Rodideal Gheorghe și se menține sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 22 aprilie 2024, pronunțată în privința lui Rodideal Gheorghe, în acest fel decizia devenind definitivă și executorie.

Reclamatul indicând prevederile art. 1, 2, 3, 6, 11 din Legea nr.1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzal prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, notează că dincolo de orice îndoială lui Rodideal Gheorghe urmează a fi reparat integral prejudiciul cauzat prin atragerea ilegală la răspundere penală.

La capitolul prejudiciului material cauzat menționează că, Rodideal Gheorghe a fost nevoit să contacteze un avocat pentru serviciile căruia a achitat suma de 3000 lei, sumă ce se consideră a fi pasibilă de compensare integrală cu titlu de prejudiciu material.

De asemeni datorită măsurilor arbitrare ale organelor statele de aplicare nejustificată și excesiva a măsurilor preventive, fără a fi o necesitate și argumentare în acest sens s-a lezat și dreptul reclamantului la libera circulație, drept prevăzut la art.2 al Protocolului 4 CEPO: Oricine se găsește în mod legal pe teritoriul unui stat are dreptul să circule în mod liber și să-și aleagă în mod liber reședința sa. 2. Orice persoană este liberă să părăsească orice țară, inclusiv pe a sa. 3. Exercitarea acestor drepturi nu poate face obiectul altor restrângeri decât acelea care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, siguranța publică, menținerea ordinii publice, prevenirea faptelor penale, protecția sănătății sau a moralei, ori pentru protejarea drepturilor și libertăților altora. 4. în anumite zone determinate drepturile recunoscute în paragraful 1 pot face obiectul unor restrângeri care, prevăzute de lege, sunt justificate de interesul public într-o societate democratică.

Or, Rodideal Gheorghe prin măsurile preventive impuse de procuror în decembrie 2022 și în decembrie 2023, a fost limitat în dreptul de a se deplasa, ba mai mult că măsura din decembrie 2023 nu doar că este una excesivă dar una vădit ilegală or, la acea etapă deja era o soluție definitivă pe marginea cauzei penale, și anume de scoatere de sub urmărire penală pe motiv că în acțiunile lui Rodideal Gheorghe nu era nimic ilegal.

În continuare, în cazul lui Rodideal Gheorghe se atestă și încălcarea art.4 al Protocolului nr.7 la CEDO: Nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiași Stat

pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale ale acestui Stat.

Iar, având în vedere prevederile art.7 din Protocolul 7 al CEDO, prin prisma faptului că Rodideal Ghemroghe în mod repetat este urmărit penal, pe marginea căreia deja există o hotărîre neanulată privind scoaterea acestuia de sub urmărire penală pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, clar se atestă o încălcare a principiului ”*Non bis in idem”*.

"Non bis in idem", reprezintă o garanție procesuală în materie penală. Principiul stabilește interdicția de urmărire, judecare, precum și pedepsire a persoanei pentru fapta pentru care anterior a fost sancționată. Esența principiului pornește de la ideea potrivit căreia fiecare infracțiune poate genera în sine doar o singură posibilitate de pedepsire. Aceasta și reprezintă o apreciere echitabilă a unui proces de realizare a justiției și tragerea la răspundere penală a făptuitorului pentru fapta comisă. Pentru a garanta un nivel înalt al siguranței și securității fiecărui individ, acest principiu a devenit o regulă prohibitivă care impune statelor de a se abține de la acțiuni arbitrare în acest domeniu.

Iar urmărirea repetată a lui Rodideal Gheorghe este deja confirmată de Sentința din 22.04.2024 și Decizia CA Chișinău din 29.07.2025, or temeiul de încetare a examinării cauzei fiind existența unei hotărîri de scoatere a lui Rodideal Gheorghe de sub urmărire penală.

În același timp menționând prevederile art. 2036, 2037 Cod civil, consideră că prin încălcările comise lui Rodideal Gheorghe i-a fost cauzat un prejudiciu moral ce poate fi evaluat la suma de 450 000 lei, astfel notează că anume această sumă ar putea restabili echitatea socială și ar compensa la minimum toate suferințele suportate.

Reclamantul menționează că la evaluarea prejudiciului moral cauzat s-a luat spre considerare că organul de urmărire penală absolut arbitrar și ilegal efectiv la persecutat pe Rodideal Gheorghe timp de 3 ani de zile, plin aplicarea măsurilor preventive, umilința de a confirma nevinovăția și suferințe fizice, căci Rodideal Gheorghe a suferit un traumatism grav la picior datorită căruia el efectiv nu se putea deplasa la organul de urmărire penală, dar era impus de organul de urmărire penală.

La acest capitol menționează că suma solicitată nu reiese din punctul de vedere subiectiv ci din următoarele considerente: Conform Hotărîrii explicative a Plenului Curții Supreme de Justiție nr.3 din 09.06.2014, prin aderarea la Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Republica Moldova și-a asumat obligația de a garanta respectarea și apărarea drepturilor și a libertăților fundamentale, proclamate de Convenție, tuturor persoanelor aflate sub jurisdicția sa.

În acest sens, a menționat CSJ că sarcina primordială cu privire la aplicarea prevederilor Convenției Europene revine instanțelor naționale. Astfel, la judecarea cauzelor, instanțele de judecată trebuie să verifice dacă legea sau actul, care urmează a fi aplicate și care prevede drepturi și libertăți proclamate de Convenția Europeană, sînt compatibile cu prevederile acesteia.

În sensul art.46 din Convenția Europeană, hotărîrile CEDO au forță obligatorie. în conformitate cu prevederile acestui articol, înaltele părți contractante s-au angajat să se conformeze botărîrilor definitive ale Curții în litigiile în care ele sunt părți. Adică, interpretările CEDO cuprinse în hotărîrile sale, adoptate în privința Republicii Moldova, sînt obligatorii pentru instanțele judecătorești. Totodată, instanțele judecătorești, în scopul respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, urmează să ia în considerare și jurisprudența CEDO stabilită în hotărîrile sale în raport cu alte state - părți la Convenția Europeană. în această ordine de idei, instanțele judecătorești vor aplica jurisprudența CEDO în cazul în care circumstanțele

cauzei ce se examinează sînt similare circumstanțelor care au fost examinate de către CEDO și asupra cărora aceasta s-a pronunțat.

Iar cu referire directă cuantumul solicitat de către menționează că un criteriu orientativ de apreciere a prejudiciul moral, stabilit de Curtea Europeană, este criteriul echității, care presupune că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire.

În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit îneît acesta să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constFituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificate.

Reieșind din cuantumurile acordate de către Curte în cazuri analogice, și din prejudiciul real adus lui Rodideal Gheorghe că suma solicitată în calitate de prejudiciu moral este una echitabilă, deși de menționat este faptul că această sumă nu poate acoperi întreg prejudiciul adus și desigur nu poate restabili încrederea în sine și în justiție, precum și restabili sănătatea persoanelor.

Referitor la cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10000 lei, suportate de reclamant notează ca fiind reale, necesare și rezonabile, se confirmă prin bonul de plată eliberat de avocatul Ipatii Denis, cheltuielile sunt necesare, din considerentul că reclamantul este o persoană care îi este dificil de a-și apăra de sine stătător drepturile sale, ne având studii speciale în acest sens din acest considerent reieșind necesitatea încheierii unui contract de asistență juridică cu o persoană specializată și autorizată. Rezonabilitatea respectivelor cheltuieli reiese din complexitatea cazului, notorietatea acestuia și din tarifele recomandate de Uniunea Avocaților din RM.

Prin încheierea protocolară a judecătoriei Chișinău sediul centru din 2 octombrie 2025 a fost admis demersul pârâtului și atras în calitate de intervenient accesoriu Procuratura Generală.

Argumentele participanților în ședința de judecată

În ședința de judecată reprezentatul reclamantului Rodideal Gheorghe, avocat Ipatii Denis a susținut integral acțiunea și a solicitat admiterea acesteia în varianta formulată

Reclamantul Rodideal Gheorghe în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind reprezentat de către avocatul ales, Ipatii Denis.

Reprezentatul pârâtului Ministerul Justiției în ședința de judecată acțiunea nu a recunoscut și a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată.

În referința depusă menționat faptul că Rodideal Gheorghe în procesul penal nr. 2022890290, pe capătul de cerere în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (2) lit. a) CP, a deținut doar două calități procesuale de bănuit și învinuit și niciodată de inculpat, condamnat sau achitat. Durata urmăririi penale relativ scurtă (3 decembrie 2022-13 decembrie 2023) - 372 zile. Măsurile procesual penale dispuse la 5.12.2022 începerea UP *in rem* pe faptă, 6.12.2022 a fost recunoscut bănuit, pus sub învinuire la 28.12.2022, la 27.12.2022 aplicată față de învinuit măsura preventivă obligarea de a nu părăsi țara pe un termen de 60 zile și la 13 decembrie 2023 emisă ordonanță de scoatere de sub urmărire penală din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute la art. 312 alin. (2) lit. a) CP, cu continuarea procesului penal în cauza nr. 2022890290 din motiv că în acțiunile acestuia există bănuiala rezonabilă că a fost comisă infracțiunea prevăzută de art 312 alin. (1) CP.

Rodideal Gheorghe în procesul penal nr. 2022890290, pe capătul de cerere în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (1) CP, a deținut trei calități procesuale de bănuit, învinuit

și inculpat și niciodată de condamnat sau achitat. Durata urmăririi penale relativ scurtă (3 decembrie 2022-13 decembrie 2023) - 372 zile. Durata judecării cauzei în fond 15.12.2023-22.04.2024 - 129 zile, în apel 23.05.2024-29.07.2025 - 432 zile. Măsurile procesual penale dispuse la 5.12.2022 începerea UP *in rem* pe faptă, 6.12.2022 a fost recunoscut bănuit, pus sub învinuire la 13.12.2022, la 13.12.2022 aplicată față de învinuit măsura preventivă obligarea de a nu părăsi țara pe un termen de 60 zile, la 22.04.2024 emisă sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani prin care procesul penal în care Rodideal Gheorghe este acuzat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (1) CP, se încetează, în legătură cu faptul că există o hotărîre a OUP de scoatere a persoanei de sub urmărire penală asupra aceleași persoane și pentru aceiași faptă, prin decizia Curții de Apel Centru din 29.07.2025 s-au respins ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința din 22.04.2024.

În referință se mai menționează faptul că din concluzia procurorului în ordonanța de scoatere, rezultă că ...„în rezultatul aprecierii probelor Rodideal Gheorghe urmează a fi scos de sub urmărire penală numai cu privire la un capăt de acuzare și anume de învinuire de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (2) lit. a) CP, cu continuarea urmăririi penale pe capătul de cerere în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (1) CP, ceea ce impune în baza art. 52 alin. (1) pct.1, art. 162, 255, 284 CPP, scoaterea de sub urmărire penală pe capătul de cerere în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (2) lit. a) CP cu continuarea investigației penale pe capătul de cerere în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (1) CP... ”

Se remarcă că, bănuiala rezonabilă este permisă de lege, respectiv prin acțiunile organului de urmărire penală, *desfășurate in rem și in personam,* pornind de la gravitatea infracțiunii(art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal) și caracterul acesteia, a fost investigată în 372 zile, fiind respectate prevederile legii.

Nu pot fi plauzibile, acuzațiile reclamantului că organul de urmărire penală absolut arbitrar și ilegal la persecutat și urmează a-i fi compensate sume bănești ca prejudiciu moral, or, acțiunile organului de urmărire penală nu au fost restrictive și limitative de drepturi și libertăți, nu s-au manifestat prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanța de judecată, și nici prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale, așa cum prevede articolul 2 alin. (1) din Legea nr. 1545/1998.

Reclamantului Rodideal Gheorghe, prin investigația penală, nu i-a fost încălcat nici principiul general „Prezumția nevinovăției”, prevăzut de art. 21 din Constituție și prevederile art. 6 § 2 din Convenție potrivit căruia orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită.

Măsurile procesuale dispuse de Procuratură în privința lui, la acea etapă sau necesitat, în aflarea adevărului, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile. Mersul acțiunilor organului de urmărire penală au corespuns și oficialității procesului penal, care citează potrivit art. 28 CPP că procurorul și organul de urmărire penală au obligația, în limitele competenței lor, de a porni urmărirea penală în cazul în care sînt sesizate, în nodul prevăzut de prezentul cod, că s-a săvîrșit o infracțiune și de a efectua acțiunile necesare în vederea constatării faptei penale și a persoanei vinovate.

Se mai notează în referință că în cursul procesului penal, drepturile reclamantului i-au fost respectate cu strictețe, contrariul nefiind stabilit. Rodideal Gheorghe pentru bănuiala și învinuirea în infracțiunea comisă nu a fost supus unor pedepse penale și nu a fost tras la

răspundere penală cum citează prevederile art. 50 Cod penal, deci nu putem vorbi de careva ilegalități sau erori admise de Procuratură.

În referință se mia indică faptul că imixtiunea este considerată necesară într-o societate democratică atunci când ea este ”fondată pe o necesitate socială imperioasă și mai ales proporțională scopului legitim scontat” (CEDO, hot. Olsson c. Suediei din 24 martie 1988), adică când imixtiunea este compatibilă cu principiile democratice.

Principiul proporționalității între dreptul sau libertatea persoanei garantate de lege și necesitatea efectuării acțiunii procesuale solicitate recunoaște că drepturile omului nu sunt absolute și exercitarea drepturilor unei persoane trebuie să fie apreciată în raport cu interesul public mai larg. Articolul 8 § 2 din Convenția Europeană prevede drept scop legitim pentru imixtiune de către agenții de stat în viața privată a persoanei, în domiciliu sau asupra corespondenței acestuia: securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, protejarea drepturilor și libertăților altor persoane(Hotărârea Plenului CSJ cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție în procesul urmăririi penale nr. 7 din 04.07.2005).

Scoaterea persoanelor de sub urmărire penală, de către reclamant, nu trebuie privită ca un rebut în activitatea organului de urmărire penală, dar ca o activitate normală de examinare a unui proces penal, deoarece scopul nu este doar identificarea și pedepsirea persoanelor vinovate, dar și prevenirea și curmarea săvârșirii infracțiunilor. Prin urmare, nu este credibilă formularea că efectele investigației penale au avut pentru reclamant un impact care îl estimează la 450 000 lei.

În speță nu este întâlnită încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale, în sensul art. 2 al Legii nr. 1545/1998, și nici un careva viciu fundamental în cadrul procedurii procesual-penale, nu a fost descoperit dar nici demonstrat de către reclamant. Reclamantul nu deține suport probatoriu și nici motivare pentru temeinicia solicitărilor, nu a demonstrat prin care acțiuni i s-a încălcat grav și abuziv drepturile și libertățile fundamentale garantate de Constituție și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, ori că consecințele acțiunilor presupus ilicite comise sînt extrem de grave sau chiar iremediabile pentru acesta.

Urmărirea penală a fost exercitată, nu ca drept al Procuraturii dar ca obligație legală, cu respectarea tuturor drepturilor prevăzute de lege, în vederea constatării existenței sau inexistenței infracțiunii, identificării făptuitorului/lor, constatării vinovăției, stabilirii altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei penale, stabilirii adevărului, etc. Respectiv critica reclamantului despre ilegalitățile comise de Procuratură, nu își au loc de existență și nici nu pot fi temeinice de admitere.

Notează, că soluția scoaterii de sub urmărirea penală constituie încetarea urmăririi penale, de mai departe (de viitor), necontinuarea procesului penal, și nu înglobă în sine careva ilegalități, erori sau vicii fundamentale. în speță sunt prezente temeiuri care împiedică continuarea și terminarea UP, procurorul aplicând prevederile legale, art. 284 alin. (3) a scos de sub urmărirea penală numai cu privire la un capăt de acuzare, continuînd investigațiile pe celălalt capăt.

Potrivit recomandărilor Hotărârii nr. 7 din 04.07.2005 a Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție în procesul urmăririi penale, ordonanțele de recunoaștere în calitate de bănuit și/sau învinuit sunt

niște procedee legate de desfășurarea normală a urmăririi penale și prin sine însăși nu afectează drepturile sau libertățile constituționale ale persoanei, precum și nici nu sunt pasibile de atacare. Prin scoaterea de sub urmărire penală, s-a obținut cea mai înaltă calitate a actului Procurorului, o satisfacție efectivă și echitabilă de pe urma neconfirmării vinovăției lui Rodideal Gheorghe.

În partea constatării încălcării art. 4 § 1 din Protocolul 7 a CEDO și art. 2 § 2 din Protocolul 4 a CEDO, Ministerul Justiției, reieșind din probatoriu, imperativ notează că la baza sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 22.04.2024 nu au stat ca temei pct. l)-3) a art. 275 CPP, deoarece doar aceste temeiuri sunt reabilitante, deoarece confirmă nevinovăția persoanei învinuite.

Nu același lucru se poate spune despre celelalte temeiuri de încetare a urmăririi penale, prevăzute de pct.4)-9) a art. 275 și a art. 285 CPP. Spre deosebire de temeiurile nominalizate anterior, acestea nu pot atrage reabilitarea persoanei în procesul penal. De vreme ce nu confirmă nevinovăția persoanei învinuite, ele sunt denumite „nereabilitante".

Din momentul deciziei actelor judecătorești a fost stabilit că „...procesul penal urmează a fi încetat, în legătură cu existența altor circumstanțe care exclud pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală art. 275 pct.9) CPP, fără a se pronunța asupra vinovăției inculpatului Rodideal Gheorghe..."

Prin urmare, este, cert că normele legale citate mai sus (art. 6 și art. 3 din Legea nr. 1545) nu sunt întrunite, respectiv în speță, instanțele de fond și apel nu au emis o sentință de condamnare sau achitare a inculpatului și nici măcar nu s-a pronunțat asupra vinovăției sau nevinovăției lui.

La caz, fiind încetat procesul penal în privința lui Rodideal Gheorghe, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (1) Cod penal, pe motiv că există o hotărîre a organului de urmărire penală de scoatere a persoanei de sub urmărire penală asupra aceleiași persoane și pentru aceiași faptă.

Se mai indică că potrivit art. 390 alin. (3) CPP, doar sentința de achitare duce la reabilitarea deplină a inculpatului, la caz, încetarea procesului penal a fost dispusă, de instanța de fond, menținută de apel, și nu s-a pronunțat o decizie de acuzare, stabilind și categoria pedepsei și nici de achitare încadrabilă art. 6 lit. a) din Legea nr.1545.

În referință se mai notează faptul că cerința de încasare a prejudiciului moral, ca cerință principală, nu are loc de legalitate, excelează analizei, or, la materialele cauzei, nu se regăsesc probe pertinente, concludente și verosimile, de impecabilitate probațională, în legalitatea interesului litigios. Aceste solicitări sunt exagerate și vădit neîntemeiate, în condițiile în care prezenta acțiune civilă nu întrunește cazul, modul și condițiile de aplicabilitate a Legii nr. 1545, prin urmare, nu există nici un temei legal de a solicita încasarea acestor prejudicii morale și de a le admite, în principiu. Sumele respective de 450 000 lei sunt abuziv inechitabile suferințelor pretinse a fi suportate, neargumentând cuantumul respectiv, doar prin argumentul subiectiv al ilegalității măsurilor întreprinse și în lipsa unor acte ce constat expres acest fapt.

Reclamantul nu a dovedit întrunirea condițiilor prevăzute de art. 11 lit. a-h) din Legea nr. 1545/1998, ignorând și prevederile art. 219 alin. (4) din Codul de procedură penală, or, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare : suferințele fizice ale victimei; gravitatea și persistența suferințelor psihice, inclusiv

legate de incapacitatea de a se apăra pe sine ori alte persoane; prejudiciul agrement (reprezintă imposibilitatea desfășurării anumitor activități culturale, sportive sau artistice) sau estetic (constă în rezultatul de natură nepatrimonială concretizat în alterarea aspectului fizic al persoanei, urmare susceptibilă de a cauza suferințe și de a avea repercusiuni în plan social), pierderea speranței în viață; pierderea onoarei prin defăimare; suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc. Ceea ce nu a fost realizat și arătat convingător.

Mai notează că temeinicia cerinței de 450 000 lei ca prejudiciu moral, invocat de reclamant, în condițiile legii, necesitatea, relevanța, actualitatea și dovada existenței și întinderii lor, cât și încasarea, la caz, nu a fost realizată și demonstrată prin material probator, urmând calea respingerii.

Referitor la temeinicia solicitării privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică se notează că o parte în proces nu poate obține rambursarea cheltuielilor de judecată, într-un cuantum integral, mai mare decât realitatea, necesitatea și caracterul rezonabil al acestora, or instanțele de judecată au obligația să reducă cuantumul cheltuielilor de judecată proporțional părții admise sau respinse.

Reprezentatul intervenientului accesoriu Procuratura Generală în ședința de judecată acțiunea nu a recunoscut și a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată.

În referința depusă menționat faptul că simpla încetare a procesului nu atrage automat la repararea prejudiciului. Pentru angajarea răspunderii statului este necesară întrunirea cumulativă a caracterului ilegal al acțiunilor organelor de urmărire penală, existența unui prejudiciu cert și legătura cauzală dintre acțiune și prejudiciu.

Prejudiciul material solicitat în mărime de 3 000 lei și moral de 450 000 lei cât și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10 000 lei sunt nejustificate, speculative și nedovedite, or Rodideal Gheorghe nu a prezentat probe care să confirme existența și întinderea prejudiciului, dovezi privind suferințele psihice sau afectarea reputației, document ele justificative privind prejudiciul material sau cheltuielile pretinse.

Aprecierea instanței de judecată

Ascultând explicațiile participanților la proces, studiind şi apreciind materialele dosarului, raportând circumstanţele de fapt la prevederile legale, instanţa de judecată ajunge la concluzia de a admite parțial acţiunea, înaintată de Rodideal Gheorghe împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală a RM privind constatarea faptului încălcării art.4 § 1 din Protocolul 7 a Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art.2 §2 din Protocolul 4 a Convenția Europeană a Drepturilor Omului și încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de asistență juridică, cauzate prin acțiunile ilegale ale organului de urmărire penală.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime, pe când potrivit prevederilor art.166 alin.(1) Cod de Procedură Civilă, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

Potrivit art. 6 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin

declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

Prin prisma art.6 CEDO și art.241 Cod de procedură civilă, întru asigurarea legalității și temeiniciei hotărârii, instanțele de judecată au obligația de a-și motiva hotărârile, care trebuie să cuprindă circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, răspunsuri la argumentele părților și legile de care s-a călăuzit instanța.

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză, clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.

Instanța de judecată, menționează că, art.6 din Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, adoptată la Roma la 4 noiembrie 1950, garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

În conformitate cu art.118 alin.(1) şi (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 121 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenta sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Potrivit dispozițiilor art. 130 alin.(1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art. 239 şi 240 alin.(1) Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.

Iar conform art. 241 alin.(5) Cod de procedură civilă în motivare se indică: circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.

În temeiul art.20 alin.(1) şi alin.(2) din Constituţie, orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiţie.

Conform prevederilor art.53 alin.(2) din Constituţie, statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvîrşite în procesele penale de către organele de anchetă şi instanţele judecătoreşti

Potrivit prevederilor art.1 din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti nr.1545 din 25.02.1998, această lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul şi condiţiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilicite comise în procesele penale şi administrative de organele de urmărire penală, de procuratură şi de instanţele judecătoreşti.

În ședința de judecată s-a constatat cu certitudine că prin ordonanța din 05.12.2022, de către Serviciul de Urmărire Penală Accidente Rutiere al Secției Coordonare Activități de Urmărire Penală a Direcției de Poliție mun. Chișinău, s-a dispus începerea urmărirea penală în cauza nr. 2022890290, conform elementelor infracțiunii prevăzut de art.312 alin.(1) Cod Penal. (f.d. 9)

Prin Ordonanța ofițerului de urmărire penală al Serviciul de Urmărire Penală Accidente Rutiere al Secției Coordonare Activități de Urmărire Penală a Direcției de Poliție mun. Chișinău, Victor Lungu din 06.12.2022, s-a dispus recunoașterea lui Rodideal Gheorghe în calitate de bănuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin.(1) Cod Penal.(f.d 10)

Prin Ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău oficiul Principal, Alexandr Cornea, din 28.12.2022, Rodideal Gheorghe a fost pus sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art.312 alin.(2) lit. a) Cod Penal. (f.d 12)

Prin Ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău oficiul Principal, Alexandr Cornea, din 27.12.2022, în privința lui Rodideal Gheorghe a fost aplicată măsura preventivă- obligarea de a nu părăsi localitatea pe un termen de 60 zile. (f.d 13)

Prin Ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău oficiul Principal, Alexandr Cornea din 13.12.2023 s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a lui Rodideal Gheorghe din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.312 alin.(2) lit. a) Cod Penal. Continuarea procesului penal în cauza penală nr.2022890290 în privința învinuitului Rodideal Gheorghe, din motiv că în acțiunile acestuia există bănuiala rezonabilă că fost comisă infracțiunea prevăzută de art.312 alin. (1) Cod penal.(f.d.15)

Din înscrisurile anexate la materialele cauzei se reține că, prin Ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău oficiul Principal, Alexandr Cornea din 13.12.2023, Rodideal Gheorghe a fost pus sub învinuire în cauza nr.2022890290 de comiterii infracțiunii prevăzute de 312 alin.(1) Cod Penal.(f.d 16)

Prin Ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău oficiul Principal Alexandr Cornea din 13 decembrie 2023, în privința lui Rodideal Gheorghe învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin.(1) Cod penal a fost aplicată măsura preventivă- obligarea de a nu părăsi țara pe un termen de 60 zile (f.d. 17).

Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani nr.1-3112/2023 din 24 aprilie 2024, procesul penal în care Rodideal Gheorghe, este acuzat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin.(1) CP, se încetează, în legătură cu faptul că există o hotărîre a organului de urmărire penală de scoatere a persoanei de sub urmărire penală asupra aceleiași persoane și pentru aceeași faptă. (f.d 19-22)

Prin decizia Curții de Apel Centru din 29 iulie 2025, s-a respins ca nefondate apelurile declarate de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Principal, Cornea Alexandr și avocatul Ipatii Denis în interesele lui Rodideal Gheorghe și s-a menținut sentința Judecătoriei

Chișinău sediul Buiucani din 22 aprilie 2024, pronunțată în privința lui Rodideal Gheorghe. Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării.

Prin acțiunea înaintată reclamantul susține că a fost urmărit penal două ori pentru aceiași faptă, ceea ce constituie o încălcare a art. 4 din Protocolul nr. 7 la Convenție.

Prin urmare cu referire la solicitarea privind constatarea faptului încălcării art.4 § 1 din Protocolul 7 a Convenției Europeană a Drepturilor Omului exprimată prin încălcarea dreptului de a nu fi judecat și pedepsit de două ori instanța notează următoarele circumstanței

Potrivit art. 4 din Protocolul nr. 7 a Convenției Europeană a Drepturilor Omului, Dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori „1. Nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiași stat pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă, conform legii și procedurii penale ale acestui stat. 2. Dispozițiile paragrafului precedent nu împiedică redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, dacă fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată. 3. Nicio derogare de la prezentul articol nu este îngăduită în temeiul art. 15 din Convenție."

Instanța notează că art. 4 § 1 enunță trei componente-cheie ale principiului non bis in idem și anume :1. cele două proceduri trebuie să fie de natură „penală", 2. acestea trebuie să aibă ca obiect aceeași infracțiune și 3. trebuie să fie vorba despre repetarea procedurii penale.

La rândul său, cea de-a treia componentă include trei elemente separate: a. doua procedură trebuie să fie nouă; b. în acest caz, decizia pronunțată în prima procedură trebuie să fie definitivă; c. acesteia nu trebuie să i se aplice excepția menționată la paragraful al doilea.

Având în vedere prevederile art. 4 din Protocolul nr. 7 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, se constată că față de Rodideal Gheorghe a fost inițiată în mod repetat urmărirea penală pentru aceeași faptă, deși există deja o ordonanță definitivă și neanulată de scoatere de sub urmărire penală, emisă pe motivul că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

În aceste circumstanțe, sunt întrunite indicii clar privind încălcarea principiului *non bis in idem*, care interzice urmărirea sau judecarea repetată a unei persoane pentru aceeași faptă în privința căreia există o soluție definitivă.

Totodată, instanța constată că la dosar nu au fost anexate probe care să confirme anularea ordonanței de scoatere de sub urmărire penală ,potrivit căreia Rodideal Gheorghe învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin.(2) lit a) Cod penal.

Prin urmare, aceasta urmează a fi considerată în vigoare și opozabilă, producând toate efectele juridice prevăzute de lege. În aceste condiții, reluarea urmăririi penale pentru aceeași faptă apare ca fiind incompatibilă cu principiul *non bis in idem.*

Aici instanța ține să sublinieze faptul că principiul *non bis in idem* reprezintă o garanție procesuală fundamentală în materie penală, care interzice urmărirea, judecarea sau sancționarea repetată a unei persoane pentru aceeași faptă. Acest principiu are la bază regula potrivit căreia o infracțiune poate genera o singură formă de răspundere penală, astfel încât, odată ce asupra aceleiași fapte a fost adoptată o soluție definitivă, persoana nu poate fi supusă unei noi proceduri penale pentru aceleași împrejurări de fapt.

Respectarea acestui principiu constituie o expresie a caracterului echitabil al procesului de înfăptuire a justiției și al realizării răspunderii penale pentru fapta săvârșită. În vederea garantării securității juridice și a protecției drepturilor fundamentale ale persoanei, principiul *non bis in idem* s-a consacrat ca o regulă cu caracter prohibitiv, care obligă statele să se abțină de la inițierea sau desfășurarea unor proceduri penale repetate și arbitrare cu privire la aceeași faptă.

Prin urmare, acesta reprezintă o garanție esențială împotriva abuzului de putere din partea autorităților și contribuie la asigurarea stabilității raporturilor juridice și a încrederii persoanei în actul de justiție.

Instanța mai subliniază și faptul că potrivit jurisprudenței CEDO, principiul *non bis in idem* consacră dreptul oricărei persoane de a nu fi urmărită penal sau judecată din nou pentru o infracțiune pentru care a fost deja achitată ori condamnată printr-o hotărâre definitivă, în conformitate cu legea și procedura penală a statului respectiv. Acesta împiedică desfășurarea unor proceduri penale repetate întemeiate pe aceleași fapte sau pe fapte care sunt, în esență, identice.

Curtea a considerat că art. 4 din Protocolul nr. 7 trebuie interpretat ca interzicând urmărirea penală sau judecarea unei persoane pentru o a doua „infracțiune", în măsura în care aceasta are la bază fapte identice sau fapte care sunt „în esență" similare celor care sunt la originea primei infracțiuni [pct. 79-82, a se vedea și A și B împotriva Norvegiei (MC), 2016, pct. 108].

La caz se notează că faptul urmăririi penale repetate a lui Rodideal Gheorghe este deja confirmat prin Sentința din 22.04.2024 și prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 29.07.2025, prin care s-a constatat existența unei hotărâri anterioare de scoatere a acestuia de sub urmărire penală. Or, temeiul încetării examinării cauzei l-a constituit tocmai existența acestui act procesual definitiv, care împiedică reluarea urmăririi penale pentru aceeași faptă.

În consecință, inițierea unor noi proceduri penale în privința lui Rodideal Gheorghe pentru aceleași circumstanțe de fapt apare ca fiind contrară principiului *non bis in idem*, consacrat de legislația națională și de art. 4 din Protocolul nr. 7 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Luând în considerare circumstanțele constatate și argumentele expuse anterior, instanța ajunge la concluzia că drepturile lui Rodideal Gheorghe au fost încălcate prin supunerea acestuia unei urmăririi penale repetate pentru aceeași faptă, în pofida existenței unei hotărâri definitive de scoatere de sub urmărire penală.

Prin urmare, instanța constată încălcarea garanțiilor prevăzute de art. 4 § 1 din Protocolul nr. 7 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care consacră principiul *non bis in idem* și interzice urmărirea sau sancționarea repetată a unei persoane pentru aceeași faptă în privința căreia a fost pronunțată o hotărâre definitivă.

Prin acțiunea înaintată reclamantul susține că i-a fost încălcat dreptul la libera circulație, ceea ce constituie o încălcare a art.2 §2 din Protocolul 4 a Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Potrivit art. 2 din Protocolul nr. 4 la Convenție , Oricine se găsește în mod legal pe teritoriul unui Stat are dreptul să circule în mod liber și să-și aleagă în mod liber reședința sa. 2. Orice persoană este liberă să părăsească orice țară, inclusiv pe a sa. 3. Exercitarea acestor drepturi nu poate face obiectul altor restrângeri decât acelea care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, siguranța publică, menținerea ordinii publice, prevenirea faptelor penale, protecția sănătății sau a moralei, ori pentru protejarea drepturilor și libertăților altora. 4. Drepturile recunoscute în paragraful 1 pot, de asemenea, în anumite zone determinate, să facă obiectul unor restrângeri care, prevăzute de lege, sunt justificate de interesul public într-o societate democratică.

Din cumulul probator anexat la materialele cauzei se atestă că prin ordonanța din 27 decembrie 2022 cât și prin ordonanța din 13 decembrie 2023 a fost aplicat măsura preventivă-obligarea de a nu părăsi țara pe un termen de 60 de zile.

Instanța reține că Rodideal Gheorghe, prin măsurile preventive dispuse de procuror în decembrie 2022, iar ulterior în decembrie 2023, a fost restricționat în exercitarea dreptului la

libera circulație și la deplasare. Mai mult, măsura aplicată în decembrie 2023 apare ca fiind excesivă, întrucât la acel moment exista deja o soluție definitivă în cauză, prin care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală pe motiv că în acțiunile acestuia nu se regăsesc elementele constitutive ale unei infracțiuni. În aceste condiții, aplicarea sau menținerea unei noi măsuri preventive nu are o justificare legală și contravine exigențelor de legalitate, necesitate și proporționalitate, consacrate de art. 2 din Protocolul nr. 4 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În baza cumulului probator administrat, instanța constată încălcarea prevederilor art. 2 § 2 din Protocolul nr. 4 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, încălcare ce s-a materializat prin restrângerea nejustificată a dreptului reclamantului la libera circulație.

Conform art. 53 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă şi instanţele judecătoreşti.

Norma cuprinsă în prevederile art.23 alin.(3) Cod de procedură penală, conţine prevederea conform căreia persoana achitată sau în privinţa căreia s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală ori încetarea urmăririi penale pe temei de reabilitare are dreptul să fie repusă în drepturile personale pierdute, precum şi să fie despăgubită pentru prejudiciul care i-a fost cauzat.

În conformitate cu art. 524 Cod de procedură penală, persoanele cărora, în cursul procesului penal, prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală sau ale instanţelor judecătoreşti, li s-a cauzat un prejudiciu material sau moral au dreptul la despăgubire echitabilă în conformitate cu prevederile legislaţiei cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală şi ale instanţelor judecătoreşti.

Potrivit prevederilor art. 525 alin. (1) din Codul de procedură penală, acțiunea pentru repararea prejudiciului poate fi inițiată în termen de trei ani de la data apariției dreptului la repararea prejudiciului conform prevederilor art. 6 din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Conform art.2 alin.(1) din Legea nr.1545-XIII din 25.02.1998, acţiuni ilicite reprezintă acţiuni sau inacţiuni ale organului de urmărire penală sau ale instanţei de judecată, care exclud vinovăţia acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere şi nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcţie de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanţa de judecată, manifestate prin încălcarea intenţionată a normelor procedurale şi materiale în timpul procedurii penale sau contravenţionale (infracţiuni).

Prin urmare, din prima parte a noțiunii expusă prin lege, se desprind câteva elemente esențiale ale acţiunilor ilicite: acţiuni sau inacţiuni ale organului ale organului de urmărire penală sau ale instanţei de judecată, care nu neapărat să fie ilegale și exclud vinovăţia acestora; dar al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere şi nu poate fi judecată.

Altfel spus, pentru a încadra acțiunile sau inacțiunile organului ale organului de urmărire penală sau ale instanţei de judecată, în acțiuni ilegale nu-i neapărat ca agenții statului să neglijeze legea la emiterea, de exemplu, a procesului verbal de reținere, ordonanței de punere sub învinuire, emiterea mandatului de arest, etc..Or, instanța de judecată, în acest sens, acceptă obiecția procurorului care, în esență, a menționat că pentru a aplica acțiunile enumerate supra este de-ajuns să existe o bănuială rezonabilă. Standardele de probă pentru a bănui, învinui și condamna sunt diferite. Standardul de probă necesar la condamnarea unei persoane - „ dincolo

de orice dubiu rezonabil”. Gradul de certitudine al faptelor și datelor pe care se bazează procurorul pentru a învinui, bănui – e mai mic, corespunzător. Bănuiala rezonabilă presupune un anumit grad de îndoială pentru vinovăția persoanei.

În cauza Lavrechov vs Cehia, Curtea Europeană a reiterat că scoaterea unei persoane de sub urmărire penală sau achitarea unei persoane nu înseamnă că urmărirea penală era ilegală sau viciată în alt mod. Pentru ca o persoană să fie condamnată este necesar alt standard probatoriu. Astfel, pot exista cazuri de existență de bănuială rezonabilă, dar nu și de condamnare când se aplică standardul „ dincolo de orice dubiu rezonabil”.

În același timp, legiuitorul prin art.2 din Legea nr.1545, enunță că chiar dacă acțiunile agenților sunt legale, în sensul expus supra, caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere şi nu poate fi judecată, iar dacă acest fapt s-a întâmplat persoana trebuie despăgubită.

În conformitate cu art.3 alin.(1) din Legea menționată supra, este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice în urma :

a) reţinerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declaraţie de a nu părăsi localitatea sau ţara, tragerii ilegale la răspundere penală;

b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunităţii;

c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziţiei, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcţie), precum şi în urma altor acţiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice;

d) supunerii ilegale la arest contravenţional, reţinerii contravenţionale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenţionale de către instanţa de judecată;

e) efectuării măsurilor speciale de investigaţii cu încălcarea prevederilor legislaţiei;

f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ştampilelor, precum şi în urma blocării conturilor bancare.

(2) Prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcţie de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură şi din instanţele judecătoreşti

Prin urmare, instanța de judecată conchide că în temeiul art. 6 lit. b) din Legea nr. 1545 nr. 1545-XIII din 25.02.1998 reclamantul este în drept de a pretinde repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilit prin prezenta lege.

Astfel, în conformitate cu prevederile art.3 alin.(1) lit.a) și alin.(2) prezentei legi, este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma reţinerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declaraţie de a nu părăsi localitatea sau ţara, tragerii ilegale la răspundere penală, prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcţie de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură şi din instanţele judecătoreşti.

Prevederi similare se conțin și la art.2007 alin.(1) lit a)-b) Cod civil care indică că, prejudiciul cauzat persoanei prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanţelor de judecată se repară de către stat integral, indiferent de vinovăţia persoanei responsabile, în următoarele cazuri: a) condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea; b) aplicare ilegală, în calitate de sancţiune contravenţională, a arestului, a muncii neremunerate în folosul comunităţii;

Instanța de judecată respinge ca neîntemeiate argumentele reprezentantului pârâtului precum că prezenta acțiune nu întrunește condițiile de aplicabilitate a Legii nr. 1545-XIII din 25.02.1998, or însăși ordonanța de scoatere de sub urmărire penală acordă reclamantului dreptul de a pretinde repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și instanței de judecată.

La acest capitol instanța de judecată punctează că, Legea nr. 1545-XIII din 25.02.1998 nu constituie o condiție specială privind existența unui act judiciar separat, prin care să fie declarate ca fiind ilegale acțiunile organului de urmărire penală, or, la caz, însăși ordonanța de scoatere de sub urmărire penală este o dovadă suficientă, care denotă tragerea ilicită a persoanei la răspunderea penală.

În acest sens, instanța de judecată menționează că, art. 284 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală este actul de reabilitare şi finalizare în privinţa persoanei a oricăror acţiuni de urmărire penală în legătură cu fapta anterior imputată.

Concomitent, argumentul reprezentantului pârâtului, potrivit căruia efectuarea urmăririi penale are ca scop descoperirea circumstanțelor cauzei și identificarea persoanei care a săvârșit infracțiunea, iar aceste acțiuni nu constituie fapte ilicite, nefiind de natură să angajeze răspunderea statului în toate cazurile, nu poate fi reținut de instanță. Or, această abordare se întemeiază pe o interpretare eronată a prevederilor Legii nr. 1545-XIII din 25.02.1998, care stabilește o distincție clară între acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și erorile admisibile în activitatea acestora.

În acest sens, art. 2 din Legea nr. 1545-XIII din 25.02.1998, difinește următoarele noțiuni : acţiuni sau inacţiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenţii, ale organului de urmărire penală sau ale instanţei de judecată, care exclud vinovăţia acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nicio persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere şi nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcţie de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanţa de judecată, manifestate prin încălcarea intenţionată a normelor procedurale şi materiale în timpul procedurii penale sau contravenţionale (infracţiuni). Prin urmare, se resping alegațiile pârâtului precum că, acțiunea este neîntemeiată, or, această viziune este rezultatul unei interpretări viciate a cadrului legal pertinent, care de fapt, în opinia instanței, este unul clar, cert și lipsit de obscuritate.

Conform art. 11 alin. (1) al Legii nr. 1545 din 25.02.1998, mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensației se determină luîndu-se în considerare gravitatea infracţiunii de a cărei săvârşire a fost învinuită persoana respectivă; caracterul şi gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală şi la examinarea cauzei penale în instanţa de judecată; rezonanţa pe care a avut-o în societate informaţia despre învinuirea persoanei; durata urmăririi penale, precum şi durata examinării cauzei penale în instanţa de judecată; natura dreptului personal lezat şi locul lui în sistemul de valori al persoanei; suferinţele fizice, caracterul şi gradul suferinţelor psihice; măsura în care compensaţia bănească poate atenua suferinţele fizice şi psihice cauzate; durata aflării nelegitime a persoanei în detenţie.

În aceeași ordine de idei, art.2036 alin.(1) și (3) Cod civil, prevede că, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ,ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. Reparaţia prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăţiei autorului, faptei ilicite în cazul în care

prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancţiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunităţii şi în alte cazuri prevăzute de lege.

Instanța reține ca fiind întemeiate argumentele reclamantului privind suportarea unor suferințe morale. Este obiectivă susținerea reprezentantului acestuia, în sensul că, urmare a pornirii urmăririi penale și a punerii sub învinuire, reclamantul s-a aflat într-o stare de incertitudine și neliniște.

Prin urmare, prejudiciul moral pretins urmează a fi corespunzător suferințelor suportate de reclamant, la stabilirea cuantumului cărui, instanța de judecată va ține cont de factorii importanți și anume: punerea sub învinuite în comiterea unei infracțiuni mai puțin grave, pentru care legea, prevede pedeapsa cu închisoarea de până la 5 ani, durata urmăririi penale.

Sub aspectul celor constatate nu poate fi pusă la îndoială suferințele fizice și gradul sporit al suferințelor psihice suportate de reclamant, ca urmare a acțiunilor organului de urmărire penală și ale procuraturii, vizate în speță.

În temeiul Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu şi nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor şi nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.

Instanța de judecată remarcă faptul că prejudiciul moral nu poate fi deturnat de la scopul său, prin majorare, așa cum solicită reclamantul în acțiune, or, acest lucru i-ar conferi acestuia un folos material necuvenit, fără o justificare cauzală în eroarea comisă şi consecinţele acesteia.

În acest sens și ținând cont de gravitatea infracțiunii de a cărei săvârșire au fost învinuit reclamantul, de încălcările admise de către organul de urmărire penală, acțiuni ce au generat lezarea dreptului la libertate şi siguranţă, dreptului la respectarea vieţii private şi de familie, precum și suferințele morale care le-au suportat, ce constă generic în atingerea valorilor ce definesc personalitatea umană, de măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate, de principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, instanța de judecată conchide că, în baza principiilor de echitate este oportun să acorde reclamantului suma de 20 000 (douăzeci mii) lei, cu titlu de prejudicial moral, care, în contextul circumstanțelor descrise, reprezintă o despăgubire proporțională și rezonabilă pentru atenuarea suferințelor psihice aduse ultimilor.

Or, instanța menționează că sumele încasate de la stat nu reprezintă preţul pentru suferinţele fizice sau psihice, care de cele mai dese ori sunt inestimabile, ci reprezintă o reparaţie stabilită din perspectiva consecinţelor în plan personal şi social ca urmare a încălcărilor admise asupra drepturilor vizate.

Astfel, instanța consideră că suma de 20 000 lei (douăzeci mii lei), cu titlu de prejudiciu moral, este de natură să compenseze suferințele suportate de reclamant ca urmare a acțiunilor organului de urmărire penală. În rest, în partea privind suma de 430 000 lei solicitată cu același titlu, cererea urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Cu referire la pretenția ce ține de repararea prejudiciului material cauzat în mărime de 3 000 lei pentru asistența juridică acordată pe cauza penală, instanța de judecată reține următoarele.

Conform prevederilor art. 7 lit. e) al Legii nr. 1545 din 25.02.1998, în cazurile menţionate la art. 3 alin. (1), persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie sumele plătite de ea pentru asistenţa juridică.

Potrivit art. 3 alin. (1) lit. c) al Legii nr. 1545 din 25.02.1998, în conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziţiei, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcţie), precum şi în urma altor acţiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice.

Din înscrisurile anexate la materialele cauzei se atestă că reclamantul în perioada derulării urmăririi penale a fost reprezentat de avocatul Ipati Denis, iar pentru asistența juridică acordată a achitat suma de 3 000 lei, fapt confirmat prin copia bonului de plată seria GL nr. 144686 din 2 decembrie 2022 (f.d.31).

Astfel, instanța de judecată reținând probele prezentate și normele legale indicate supra, conchide că pretenția reclamantului privind repararea prejudiciului material în mărime de 3000 lei o va admite cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

Referitor la încasarea cheltuielilor de asistență juridică în prezenta cauză în mărime de 10 000 lei, instanța notează că în conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Potrivit art. 84 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistenţă juridică.

Prevederile art. 96 alin. (1), (1^1) Cod de procedură civilă, arată că instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat. Pornind de la practica CtEDO, cheltuielile pentru asistenta juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b) copia de pe facturile de strictă evidentă, emisă pentru clienţi-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; c) listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

La caz, reclamantul nu a prezentat dovada achitării sumei de 10 000 lei ce confirmă cheltuielile suportate de reclamant cu titlu de asistență juridică acordată de avocatul Ipati Denis în prezentul litigiu, astfel, instanța de judecată va respinge solicitarea privind încasarea cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10 000 lei ca fiind neîntemeiată.

Din aceste considerente, instanța a ajuns la concluzia de a admite parțial acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rodideal Gheorghe și constată faptul încălcării drepturilor lui Rodideal Gheorghe în temeiul art. 4 § 1 din Protocolul 7 al Convenției Europene a Dreptului Omului Dreptului, art. 2 § 2 din Protocolul 4 al Convenției Europene a Dreptului Omului Dreptului, Legii 1545 din 25.02.1998 și va dispune încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova, în beneficiul lui Rodideal Gheorghe cu

titlu de prejudiciu moral suma de 20000 (douăzeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu material suma de 3000 (trei mii) lei, în rest cererea se respinge ca neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art.238-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,-

h o t ă r ă ş t e:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Rodideal Gheorghe împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală privind constatarea încălcării dreptului, repararea prejudiciului, încasarea cheltuielilor de judecată.

Se constată faptul încălcării drepturilor lui Rodideal Gheorghe în temeiul art. 4 § 1 din Protocolul 7 al Convenției Europene a Dreptului Omului Dreptului, art. 2 § 2 din Protocolul 4 al Convenției Europene a Dreptului Omului Dreptului, Legii 1545 din 25.02.1998.

Se încasează din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova, în beneficiul lui Rodideal Gheorghe cu titlu de prejudiciu moral suma de 20000 (douăzeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu material suma de 3000 (trei mii) lei.

În rest, cererea de chemare în judecată se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărîrea este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul centru).

Preşedintele şedinţei
judecătorul Octavian Dvornic